

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XL. Religiosus non peccat mortaliter per transgressionem
punctorum Regulæ, ad quæ sub mortali non tenetur; posset tamen in iis
mortaliter peccare ex negligentia magna, vel contemptu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

Moral. c. 10. *Obedientia (inquit) viclimis jure proponitur: quia per viclimam aliena caro; per obedientiam autem propria voluntas maclatur.* Et Joannes XXII. extrav. quorumdam de verb. signif. *Magna est paupertas, sed major integritas bonum est; maximum obedientia, si custodiatur illesa.*

317 Dicitur etiam in definitione status religiosi, juxta Ecclesiam approbationem: quia status religiosus expressè vel tacitè approbatus esse debet ab Ecclesia. Et hoc, quia Ordo religiosus est facta quaedam Congregatio, seu Communitas, in qua esse debet subordinatio & subiectio inferiorum ad Superiores, & jurisdictio (in utroque foro) Superiorum supra inferiores. Quæ cum ab Ecclesie Prælati, maxime à supremo Ecclesie Capite derivari debeat; idèo vivendi modus in Religione, secundum certam Regulam, ab Ecclesia probatus esse debet, ut vim habeat legis. Et sic colligitur ex cap. 1. de voto in sexto. Olim quidem sufficiebat Episcoporum approbatio, cum non repugnantia Romani Pontificis (nec enim aliter olim probata fuerunt Religiones, Carmelitana scilicet, Basiliana, Augustiniana, Benedictina, &c.) ut probant Bellarminus; Lessius, Basilii Legionensis, &c. sed in Concilio Lateranensi sub Innocentio III. & Lugdunensi sub Gregorio IX. Romano Pontifici reservata fuit Religionum approbatio, sine expressa cujus approbatione novas inducere Religiones, vel in eis Religionis habitum assumere prohibitum est.

318 Tamen verò supra dixerimus, essentiam status religiosi in tribus votis consistere, necesse non est quòd vota illa solemnia sint; sed status ille indifferentè constituitur, sive per vota solemnia, sive per simplicia (licet perfectius per solemnia, utpote per quæ immobilis quis se totum consecrat Deo) quia vota primæ professionis Scholarium Societatis Jesu non sunt nisi simplicia, uti declarat Gregorius XIII. in Bulla ascendente Domino; post primam tamen illam professionem verè sunt Religiosi, uti declarat ibidem.

CAPUT XL.

Religiosus non peccat mortaliter per transgressionem punctorum Regula, ad quæ sub mortali non tenetur; posset tamen in eis mortaliter peccare ex negligentia magna, vel contemptu.

319 Ita S. Thomas q. 186. a. 9. in corp. & ad 1um. & 3um. Ratio prioris partis est clara: quia nullus peccat mortaliter, nisi transgrediendo præceptum sub gravi peccato obligans; non omnia verò contenta in Regula sunt ejusmodi, ut quoad Regulam nostram communis est sensus Religionis nostræ (teste Lezana) & idem est de Regula Dominicanorum, Societatis, pluriumque aliarum Religionum, exceptâ Regulâ Minorum, quoad præcepta quæ in ea continentur.

Idque confirmat S. Doctor in argument. sed contra, quia status Religionis est securior, quam status secularis vitæ. Unde D. Gregorius l. 1. Moral. c. 1. comparat vitam secularem mari fluctuanti, religiosam verò portui tranquillo. Si autem puncta omnia quæ in Regula continentur, Religiosum obligent sub mortali peccato, status religiosus esset valdè periculosus, propter multitudinem observantiarum, Non ergo quælibet transgressio eorum quæ in Regula continentur, est mortale peccatum.

Ratio posterioris partis petenda est ex dicendis n. 323. Si dicas 1°. quòd quicumque transgreditur Regulam facit contra votum professionis, quo se ad Regulam observandam adstrinxit. 2°. quòd Regula est quaedam lex ecclesiastica, quæ in materia quæ semper obligat sub mortali. 3°. quòd quicumque transgreditur Regulam, saltem frequenter, parum curans id emendare, videtur Regulam parvifacere, quod est peccatum mortale.

Ad 1um. respondeo, quòd faciens professionem secundum Regulam, non vovet servare omnia quæ sunt in Regula (ait S. Doctor) sed vovet regularem vitam, quæ essentialiter consistit in tribus votis. Per consequens non vovet servare omnia puncta Regulæ, tamquam materiam voti, sed ea duntaxat quæ Regula præscribit tamquam materiam voti, vel etiam ea quæ Religio vel Prælati exigit in virtute voti. Religio verò in virtute voti non exigit quicumque habentur in Regula. Alias quicumque frangeret silentium in Regula præscriptum, votifragus foret, & sacrilegus. Quod est contra unanimum sensum Religionum omnium.

Ad 2um. respondeo cum eodem S. Doctore, quòd non omnia quæ traduntur in lege, traduntur per modum præcepti, sed quaedam proponuntur per modum ordinationis cujusdam, vel status obligantis ad certam penam. Est quidem præceptum, cui non obedire peccatum est, inquit Augustinus l. de S. virginit. c. 5. sed non omnes ordinationes habent vim talis præcepti, nec vim legis proprie dictæ (quæ in materia gravi semper obligat sub gravi culpa) sed quaedam sunt monitiones simpliciter directivæ in ordine ad perfectionem, vel ad summum sunt leges pœnales. De quibus plura diximus in materia de legibus.

Ad 3um. respondeo cum eodem, quòd tunc aliquis transgreditur ex contemptu, quando voluntas renuit ordinationi legis, vel Regulae subiecti, & ex hoc procedit ad faciendum contra legem vel Regulam; scilicet si solus faciat contra Regulam propter aliquam particularem causam, puta concupiscentiam, vel iram... etiamsi frequenter ex eadem causa vel ex simili peccatum fieret. Sicut etiam Augustinus dicit in l. de nat. & grat. c. 29. quòd non omnia peccata committuntur ex contemptu superbia. Frequenti tamen peccati dispositivè inducit ad contemptum, secundum illud Proverb. 18. "Impius, cum in profundum venerit peccatorum, contemnit."

Notanda sunt verba ista S. Doctoris, frequentia

quentia peccati, seu transgressionis regula, dispositioe inducit ad contemptum, & recolenda ea quæ to. i. l. 10. c. 22. cum D. Dionysio Carthusiano, aliisque Scriptoribus gravissimis dixi, pluribusque argumentis probavi, quod consuetudo, seu assiduitas violandi regulam, in iis ad quæ non est obligatio sub mortali, & non curate, nec velle se in iis emendare, vix aut ne vix quidem excusari potest à mortali crimine, quodque tales Religiosi ordinariè sunt extra viam salutis, & ut plurimum pereunt.

CAPUT XLII.

Religiosus per ingressum seu votum professionem Religionis, juxta S. Thomam absolvitur ab omnibus aliis votis antea factis.

325 **Q**uia (inquit in 4. dist. 38. q. 1. a. 4. ad 2.) per introitum religionis homo moritur priori vitæ; ideo illa vota, quæ vovit in vitâ seculari explenda, non tenentur exolvere, ex quo Religionem intrat. Et præcipue, quia singularitas in Religionibus est periculosa, & omnis Religionis adeo gravat, quod non manet eadem facilitas ad observandam votum, quæ in seculari vitâ erat. Tamen quidam dicunt, quod debet Prælato suo exponere, & ille pensatis conditionibus persona, & voti, poterit cum eo dispensare. Sed secundum alios hoc non exigitur: quia ex ipsa vi voti Religionis à prioribus votis est absolutus. In Summa verò 2. 2. q. 88. a. 12. ad 1. dicit, quod omnia alia vota sunt quorundam particularium operum. Sed per Religionem homo totam vitam suam Dei obsequio deputat. Particulare autem in universali includitur. Et ideo Decretalis cap. Scripturæ de voto, dicit quod reus voti fracti non habetur, qui temporale obsequium in perpetuam religionis observantiam commutat. Nec tamen religionem ingrediens tenetur implere vota, vel jejuniorum, vel orationum; vel aliorum hujusmodi, quæ existens in seculo fecit: quia religionem ingrediens moritur priori vitæ. Et etiam singulares observantia religioni non competunt, & religionis onus satis hominem onerat, ut alia superaddere non oporteat. Similia habet quodlib. 3. a. 18. ad 3.

CAPUT XLIII.

Obligatio Religiosorum ex voto paupertatis.

326 **V**otum paupertatis obligat Religiosos ad non usurpandam rem ullam temporalem, nisi dependenter à voluntate Superioris cap. cum ad Monasterium de statu Monach. Unde proprietarius est contra votum paupertatis, primò qui contra vel præter Superioris voluntatem quidpiam dat, accipit, retinet, vel consumit, sive de bonis ex Monasterio, sive aliunde acceptis. Et idem est de eo qui iisdem bonis utitur aliter quàm Superior concesserit. Quia Religiosus per votum paupertatis sponte se spoliat jure disponendi ex proprio arbitrio de quacumque re temporali, se totaliter quoad hoc subiciens dispositioni ac voluntati sui Prælati. Quod adeo verum

existimat Rodríguez exercit. spirit. p. 3. tr. 3. c. 15. Sicut & Layman tr. 5. de statu relig. c. 7. n. 16. & Turrianus 2. 2. disput. 84. sect. 3. n. 53. ut doceant Religiosum peccare contra votum paupertatis, dum sine Superioris licentia acceptat pecuniam, vel quid simile, non ut sibi donatam, neque ut depositam vel quasi depositam apud se, in commodum suum (de quo Doctores conveniunt) sed præcisè in manus suas consignatam; ut eam ipse pauperibus pro arbitrio suo eligendis in eleemosynam distribuatur, tamen non suo, sed consignantis nomine. Quia hoc pacto sine Superioris licentia acceptat facultatem disponendi pretio æstimabilem. Hoc autem est contra votum paupertatis, quo non solum redditur incapax domini & proprietatis, sed & usus facti independenter à voluntate Prælati.

Hoc quidem Tamburinus l. 8. in Decal. 327 tr. 1. c. 2. §. 5. post Sanchez ibidem l. 7. c. 3. solum admittit de usu tendente in proprium utentis commodum, ita ut inde ditescat, & temporale commodum accipiat. Verùm etiam si in dicto casu per se non ditescat, neque commodum accipiat ex ipsa pecunia secundum se (utpote sibi non donata) ditescit tamen (saltem affectu & voluntate) ex facultate seu jure distribuendi pecuniam illam pauperibus pro arbitrio suo eligendis: utpote affectu & voluntate jus illud seu facultatem pretio æstimabilem acceptans independenter à voluntate Superioris.

Secundò, à fortiori proprietarius est; qui, licet non usurpet sibi proprietatem & dominium rei, usurpat tamen sibi usum rei in proprium commodum, independenter à voluntate Superioris. Est communis sententia, contra Caramuelem in Reg. S. Bened. n. 883. & seqq. afferentem, solam proprietatem usurpatam esse contra votum paupertatis; adeoque Religiosum absque Superioris licentia pro se utentem pecuniis, vel rebus alterius, dominio ei reservato qui usum ipsi concessit, contra obedientiam peccare, non contra paupertatem. Quam abusivam opinionem pluribus impugnat Suarez l. 8. de statu relig. c. 7. solidè probans, abdicacionem usus à Superioris voluntate independentis semper annexam fuisse statui religioso, & paupertatis voto.

Quia tamen dependentia usus à voluntate Superioris esse potest duplex, una dependens à voluntate ipsius velut concomitante, quando nempe Religiosus sic utitur veste v. g. ut semper quidem paratus sit eam relinquere, quoties Superior voluerit, eam tamen utitur absque prævia ipsius licentia; etiam tacita. Altera dependens à voluntate Superioris antecedente, ita ut Religiosus veste v. g. non utatur absque prævia ipsius licentia, saltem tacita. Quæri potest an votum paupertatis Religiosos obliget ad posteriorem dependentiam, an solum ad priorem? Solum obligare ad priorem, supponere videtur Caramuel n. 886. dum ait: non peccat contra paupertatem, qui, incio Abbate, ab externis pecuniam